

Jak przygotować dziecko do nauki czytania i pisania?

Część druga - rozumiem, co słyszę, potrafię to napisać.

UMIEJĘTNOŚĆ SŁUCHANIA (percepcja słuchowa) - odbieranie, zapamiętywanie i przetwarzanie, tego co słyszymy (w tym mowy), to kolejny warunek rozumienia poleceń, pytań, instrukcji czy też tego, o czym opowiada nauczyciel w szkole. Większość aktywności podczas lekcji czy pracy w domu opiera się na komunikatach słownych. Dorośli czytają dziecku na głos, pytają, tłumaczą, proszą, aby po nich powtarzać dane słowo czy zdanie. Dlatego tak ważnym jest to, żeby jak najlepiej wykształcić u dziecka percepcję słuchową.

Zatem do dzieła! 😊 :

- Wkładając produkty do lodówki, szafek, wypowiadaj ich nazwy, dzieląc je na sylaby, (np. mię - so, se -rek, cze- ko - la - da); dziecko, nie patrząc, niech dowie, co właśnie wkładasz,
- Pobawcie się w wymienianie słów na określoną głoskę, np. „teraz będziemy mówić słowa zaczynające się na „a” , mogą to być nawet słowa bezsensowne, „anek”, „apos”, możecie też spróbować tworzyć do nich rymy, np. anek, wanek, banek...
- Wymieniaj na zmianę z dzieckiem wyrazy na daną literę np. „P”; ten, kto wygra, wybiera kolejną literę (mogą to być dowolne wyrazy, nazwy przedmiotów z otoczenia, imiona, nazwy zwierząt itp.),
- Podaj dowolny wyraz (np. szklanka); dziecko niech poda wyraz rozpoczynający na ostatnią głoskę podanego przez ciebie wyrazu - czyli tutaj: „a”.
- Odkładając przedmioty na miejsce, wymieniajcie ich nazwy, mówiąc, jak robot, np. l-a-l -k-a, b-u-t-y, k-o-c itp.”
- Dzielcie wyrazy na słaby - liczcie je, pomagając sobie klaskaniem, tupaniem, podskakiwaniem lub potarciem nosa (słowo raz wyraz wybiera dziecko, a dorosły liczy sylaby, a raz odwrotnie).
- Gdy czytasz dziecku książkę, wskazuj w niej obrazki, a dziecko niech spróbuje powiedzieć, jaką głoskę słyszy na początku lub na końcu wskazywanych przez ciebie elementów ilustracji,
- Słuchajcie dźwięków z otoczenia - zamknijcie oczy i starajcie się usłyszeć przez chwilę, jak najwięcej dźwięków, następnie je wymieńcie; może uda się usłyszeć stukot butów o bruk, skrzypnięcie drzwi, szczekanie psa, odgłos samochodów, ptaków, rozmowy ludzi itp.,
- Chowając produkty spożywcze do szafek, np. groch, kaszę, cukier, potrząśnij nimi, dziecko niech spróbuje, nie patrząc, zgadnąć, co właśnie chowasz,
- Poproś, aby dziecko sprzątając zabawki, wrzucało je do pudełka w określonej kolejności, np. powiedz: „najpierw schowaj samochód, misia, lalkę” - niech dziecko spróbuje zapamiętać kolejność i ją odtworzyć,
- Przed snem nuć znaną dziecku piosenkę, a ono niech spróbuje ją rozpoznać; wymyślajcie też swoje własne melodie i je odtwarzajcie,

- Uderzaj kilka razy palcem w okno w określonym rytmie; poproś, aby dziecko to powtórzyło; można wystukiwać rytm klockiem, widelcem, itp.,
- Ustawcie na stole szklankę, kubek, plastikowy pojemnik; jedna osoba odwraca się tyłem, a druga stuka w jeden z tych pojemników; dziecko zgaduje, w który pojemnik uderzono.

Edukacja szkolna to też **nauka pisania**. Idzie ona tym łatwiej im sprawniej ręka współpracuje z jej właścicielem 😊 - „pierwszakiem”. Ćwiczenie sprawności manualnej (sprawności rąk) w perspektywie nauki pisania, nie wymaga szczególnych warunków, gdyż towarzyszy wielu prostym czynnościom dostępnym w codziennym życiu czynnościom, np.:

- wspólne gotowanie: przenoszenie łyżeczką sypkich produktów z jednego naczynia do drugiego, przelewanie wody, nalewanie napoju do szklanki, mieszanie gęstej zupy, solenie jedzenia z użyciem trzech palców, wspólne przygotowywanie i wyrabianie ciasta,
- obieranie owoców i warzyw (zarówno przy pomocy obieraczki, jak i ręcznie, np. obieranie mandarynki czy cebuli, krojenie ich, pod nadzorem rodziców,
- odkręcanie, zakręcanie nakrętek, otwieranie i zamykanie różnego rodzaju pudełek,
- przypinanie prania klamerkami do bielizny,
- dobieranie skarpet w pary i zwijanie ich razem,
- zgniatanie papieru w kulkę przed wyrzuceniem,
- wyciskanie wody z nasączonej gąbki,
- wycieranie ciała,
- czesanie się,
- przewracanie kartek książki,
- i inne wymienione w wcześniejszych częściach tego materiału (samodzielność w samoobsłudze, obowiązki i percepcja wzrokowa).

*Opracowały: Anna Lassmann (pedagog, PPP nr 2 w Elblągu)
Marta Ulanowska (psycholog, PPP nr 2 w Elblągu)
Urszula Łopaciuk (psycholog, PPP nr 2 w Elblągu)*